

Helse og- Omsorgsdepartementet

26.01.2024

Høringsvar forslag om forskrift om særlige vilkår for rett til autorisasjon som paramedisiner for ambulansesarbeidere og sykepleiere i en overgangsperiode

Delta viser til høringsbrevet og regjeringens forslag. I regjeringens forslag må ambulansesarbeiderne og sykepleierne som omfattes av overgangsordningen ha gjennomført annen formell utdanning i paramedisin i form av enten videreutdanning i paramedisin med 60 studiepoeng (nasjonal paramedic-etterutdanning - NPU) eller master i prehospitale tjenester med 120 studiepoeng (mastergrad i prehospital critical care). De må i tillegg ha lengre yrkeserfaring, minimum 5 år, innenfor paramedisin. Vilklårene må ha vært oppfylt før autorisasjonsordningen for paramedisinere trådte i kraft 1. mai 2022. Søknad om autorisasjon etter overgangsordningen må sendes innen 1. juni 2025.

Vi har jobbet over lang tid for å få på plass autorisasjonen som også må innebære en god overgangsordning blant annet for ambulansesarbeidere med videreutdanning i Nasjonal Paramedic. Det var Delta som tok initiativ til autorisasjon, noe som også slås fast i departementets høringsbrev: «Det fremgår av lovproposisjonens kapittel 6 at bakgrunnen for forslaget om å innføre en autorisasjonsordning for denne yrkesgruppen var en anmodning fra arbeidstakerorganisasjonen Delta på vegne av yrkesgruppen».

Det er dermed meget positivt at regjeringen nå innfører en overgangsordning. Overgangsordningen innebærer en økt verdsetting av kompetansen til ambulansesarbeidere med videreutdanning. Overgangsordningen innebærer også en viktig erkjennelse av at realkompetanse og erfaring fra arbeidslivet også bør telle i utdanningssystemet

Samtidig er det viktig at helseforetakene, utdanningsinstitusjonene og myndighetene uavhengig av overgangsordningen styrker arbeidet med å løfte ambulansesarbeideren og styrke muligheten for videreutdanning til bachelor i paramedisin. Vi vil i denne sammenheng minne om at det vil bli et økende behov for personell i ambulansetjenestene samtidig med at mange vil gå av med pensjon. Dette henger sammen med at man på 2000-tallet doblet antall ambulansesarbeidere da man gikk fra hjemmevakt til stasjonsvakt. Utfordringen med å få tak i nok kvalifisert personell fører til at biler tas ut av drift og at beredskapen svekkes. Det å styrke ambulansesarbeiderens mulighet til videreutdanning var også en viktig del av bachelorutvalgets utredning.

I tillegg er det avgjørende at helseforetakene legger til rette for at dagens ambulansesarbeidere fortsetter å ha de sertifiseringer og funksjoner de har. Yrkesgruppene i ambulansetjenesten må

samarbeide og utfylle hverandre, og unngå A- og B-lag. En av styrkene i ambulansetjenesten er at begge på bilen er mest mulig likestilt når det gjelder kunnskap og arbeidsoppgaver.

Det er dessverre flere utfordringer med regjeringens høringsforslag. For det første burde ambulansarbeidere med videreutdanning i bachelor i sykepleie, men uten NPU eller master i prehospitale tjenester, vært omfattet av ordningen. Denne gruppen bør innlemmes i ordningen fordi de har opparbeidet seg tilstrekkelig kompetanse til å kunne bli autorisert som paramedisiner.

Ambulansarbeidere har i dag særaldersgrense, og overgangsordningen må ikke medføre endringer knyttet til dette. Det må tydelig fremgå av regelverket at paramedisinere, både i og utenfor overgangsordningen, har samme særaldersgrense som ambulansarbeidere.

Ambulansarbeidere som oppnår autorisasjon som paramedisinere skal være trygge på at de beholder særaldersgrensen.

Vi er uenige i at vilkårene må ha vært oppfylt før 1 mai 2022. Fristen som foreslås i høringsforslaget skaper mye uforutsigbarhet og frustrasjon ute i tjenesten. Målet må være at færrest mulig som er kvalifisert eller i ferd med å bli det faller utenfor ordningen. Det er viktig at regjeringen ser dette og endrer på overgangsordningen og dermed også søknadsfristen for å få til dette. Dette kan også være klokt for å unngå å måtte ta stilling til forbudet om at lover ikke kan gis tilbakevirkende kraft, jf. Grunnloven § 97.

I forhold til frist må overgangsordningen gjelde alle som oppfyller kravene når overgangsordningen faktisk trer i kraft. I tillegg bør overgangsordningen også omfatte de som er i gang med NPU nå og som har 5 års arbeidserfaring som ambulansarbeider. De som nå går på NPU og ikke har 5 års arbeidserfaring må kunne erverve seg tilstrekkelig arbeidserfaring i etterkant og kunne få autorisasjon som paramedisiner. Det er tilstrekkelig med 5 års arbeidserfaring i tillegg til å ha gjennomført NPU, og Delta er dermed imot å stille krav om at 2,5 år av relevant arbeidserfaring skal være gjennomført etter NPU slik det foreslås i høringsforslaget. Man må også sikre at de som fikk utsatt studiene grunnet utfordringer knyttet til praksis i forbindelse med pandemien inngår i ordningen.

Det å sette en frist har som forutsetning at man innen overgangsordningen utløper har etablert et helhetlig system som sikrer fagarbeidere en reel mulighet til videreutdanning til en autorisasjon som paramedisiner. Dette er ikke på plass i dag. Dette må innebære tilrettelagte løp frem til en bachelorgrad i paramedisin for ambulansarbeidere med mulighet til å bli realkompetansevurdert og også til å få avkortet deler av utdanningen. Erfarne ambulansarbeidere med deres erfaring og kompetanse bør få avkortet betydelige deler av en bachelorgrad i paramedisin.

Dersom et slikt helhetlig system ikke er på plass må overgangsordningen utvides slik at også fremtidige fagarbeidere sikres mulighet til å kunne videreutdanne seg og oppnå autorisasjon som paramedisiner.

Trond Ellefsen (sign)

Forbundsleder i Delta